

Eera Ojamaa, Uranturkaja, Fossan Suomalaisen yhteis-
koulun perustamisesta 100 vuotta. Fosse 1998. 237 sivua.

Eera Ojamaa sai Fossan Suomalaisen yhteiskoulun historiasta herkullisen tutkimuskohteen. Koulu aloitti toimintansa 1.9.1899 Helmi-
kunnan Manifestin julkaisemismuonna, jolloin herättäen tajuamaan sivistyksen merkitys eräänä maan sisäisen itenäisyyden väli-
neenä. Sivistyskulttuuri koki niin julkis kuin
tyttöjen. Yhteiskoulu tuli tärkeä väylä
monipuoliteuvan yhteiskunnan tehneen
myös tytöille. Fossan yhteiskoulu / yhteislyseo /
Linnikkulan koulun on hyvä esimerkki yläopis-
toon jatkavan koulun ^{vähittäisesti} kehityksestä kolmen sukun-
polven aikana koulumallit järjestelmällisesti
uuteen aikaan, jolloin koulun on hallinnollis-
läisesti itenäiset laitokset, joihin ylemmät instanssit
eivät enää valvo eivätkä opita enää ole si-
dotut luokkayhteisöön. Opetus on luokkatonta,
oppilaskunta valinnaisia. Lukioiden voi seurata
lyhyemmällä tai pitemmällä ajan ja ylioppilas-
luokkainten ajankohdankin voi valita tarjolla
oleville mahdollisuuksille.

Fossan Suomalainen yhteiskoulu on
syytä onnitella siitä, että se sai kirjailijak-
seen jeevri Eera Ojamaa. Hän on taitava
tutkija, jolla on takanaan laaja kirjallisuus-
riallinen teossarja, lähinnä seuranhistoriall.
Hän tuntee kovan tunteen tutkimuksessa esiteltävään
ajan, joten hänellä on hyvä taito kauluellaan
ilmiöidenkin arvioimiseen. Hän on ilme toiminnat

